

September 20, 1997

Straatgeweld in statistiek moeilijk terug te vinden

SECTION: Pg. 9

LENGTH: 674 words

De morele verontwaardiging over de in Leeuwarden doodgeschopte Meindert Tjoelker is groot, maar onduidelijk is of Nederland steeds vaker wordt opgeschrikt door dit straatgeweld. Het Centraal Bureau voor de Statistiek kan geen uitkomst bieden. Het CBS registreert niet apart hoeveel personen zijn mishandeld of gedood die tussenbeide kwamen bij vandalisme.

Van onze verslaggever

AMSTERDAM

Wel houdt het bureau het aantal geweldsmisdrijven bij. Dat aantal is de afgelopen vijftien jaar flink gestegen, van 25.500 in 1980 tot 66.700 vorig jaar. In deze CBS-getallen zijn ook de pogingen tot het plegen van zulke misdrijven opgenomen.

De laatste zeventien jaar is het aantal geweldsmisdrijven ook in relatieve zin meer dan verdubbeld. Vorig jaar werden per 100 duizend inwoners van 12 tot en met 79 jaar 525 geweldsmisdrijven gepleegd. Het gaat daarbij om delicten als verkrachting, aanranding, levensberoving, mishandeling en diefstal met geweld.

Op het totaal aantal misdrijven dat bij de politie bekend is (bijna 1,2 miljoen in 1996; dat was voor het eerst in jaren lager dan het jaar ervoor), is het aantal geweldsmisdrijven slechts gering: 5 procent.

Mishandeling maakt met 30 duizend meldingen verreweg het grootste deel uit van de geweldsdelicten. Diefstal met geweld komt met 15.100 aangiften op de tweede plaats. Bedreiging is de afgelopen jaren sterk toegenomen. Ontving de politie in 1980 nog 2300 aangiften van bedreiging, vorig jaar ging het om niet minder dan 11.100 gevallen. Het aantal misdrijven tegen het leven daalde vorig jaar voor het eerst: 3300 tegen 3500 in 1995.

Een niet onbelangrijke statistiek voor de beoordeling van het geweld op straat is ook het aantal vernielingen. Sinds 1980 is dat getal meer dan verdubbeld tot 144.300 in 1996. Ook relatief gezien komt vernieling steeds vaker

voor: vorig jaar telde het CBS per 100 duizend inwoners 1136 vernielingen.

De daling van het totaal aantal misdrijven in 1996 is vooral te danken aan de afname van de hoeveelheid diefstallen, die bijna 70 procent van het totaalcijfer uitmaken. De meeste andere criminaliteitssoorten stegen. In 1996 werden 833.600 diefstallen en andere vermogensdelicten gepleegd. Dat was 70 duizend minder dan in het jaar daarvoor. Die daling is vooral toe te schrijven aan betere beveiliging van auto's en woningen en de verhoogde aandacht van de politie voor preventie.

Op lokaal niveau wordt gedetailleerder onderzoek verricht naar de oorzaken van jeugdcriminaliteit en het daarmee samenhangende probleem van geweld op straat. Zo is de gemeente Rotterdam dit jaar begonnen met 'Jeugdmonitor', een inventarisatie van de leefomstandigheden van jongeren. Elke twee jaar zal vierduizend jongeren worden gevraagd lange vragenlijsten in te vullen. Met behulp van de antwoorden verwacht de gemeente snel te kunnen inspringen op nieuwe trends en ontwikkelingen in de jeugdcultuur.

Onderzoekster P. van de Looij vindt het nog te vroeg om conclusies te trekken uit het materiaal van de GGD Rotterdam. Wel is haar opgevallen dat het wapenbezit onder Rotterdamse jongeren hoog is. Eenderde van de onderzochten zegt altijd een wapen bij zich te dragen.

Ten aanzien van het gebruik van alcohol en drugs heeft ze geen opmerkelijke resultaten gevonden. Het lijkt er zelfs op dat genotsmiddelen minder populair zijn in de havenstad. Dat heeft mogelijk te maken met het feit dat er veel allochtonen wonen, die vanuit hun geloof het gebruik van zulke middelen vaker afwijzen.

Eerder heeft criminoloog B. Rovers van de Erasmus Universiteit in Rotterdam een onderzoek verricht naar lokale jeugdcriminaliteit. Daaruit bleek dat de Rotterdamse jeugdmisdaad in de eerste helft van de jaren negentig een stabiel verloop te zien gaf. Van de ruim 60 duizend jongeren tussen de tien en twintig jaar kwam tussen 1990 en 1994 zeven procent in aanraking met de politie. Daarbij ging het vooral om zogenoemde adolescentie-criminaliteit, die nauw samenhangt met de puberteit.

Geweldsdelicten ; Recht ; Criminaliteit ; Delicten

LOAD-DATE: May 8, 2003

LANGUAGE: DUTCH